

femeia de ciocolată

Iubiri de altădată

FEMEIA DE CIOCOLATĂ

Gib Mihăescu

Copyright © 2012, 2013 Editura **ALLFA**

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României MIHĂESCU, GIB

Femeia de ciocolată / Mihăescu Gib I. – București:
ALLFA, 2012

ISBN 978-973-724-465-9

821.135.1-31

Toate drepturile rezervate Editurii **ALLFA**.

Nicio parte din acest volum nu poate fi copiată

fără permisiunea scrisă a Editurii **ALLFA**.

Drepturile de distribuție în străinătate aparțin în exclusivitate editurii.

All rights reserved. The distribution of this book outside

Romania, without the written permission of **ALLFA**,

is strictly prohibited.

Copyright © 2012, 2013 by **ALLFA**.

Editura **ALLFA**: Bd. Constructorilor nr. 20A, et. 3,
sector 6, cod 060512 – București

Tel.: 021 402 26 00

Fax: 021 402 26 10

Distribuție: Tel.: 021 402 26 30; 021 402 26 33

Comenzi: comenzi@all.ro

www.all.ro

Redactare: Olimpia Novicov

Tehnoredactare: Liviu Stoica

Corectură: Anca Tach

Design copertă: Alexandru Novac

**Prezenta ediție are la bază textul original apărut la
Editura Națională Ciornei, în colecția „Rosidor“, 1933.**

gib mihăescu

Gib Mihăescu (1894-1935) este o prezență extrem de originală în peisajul literar interbelic. S-a născut la Drăgășani, în județul Vâlcea, dintr-un tată avocat și o mamă care îi va transmite o educație profund religioasă. Mobilizat, face instrucție la o școală de ofițeri din Botoșani după care ia parte la luptele de la Mărășești și Muscel, primind o decorație pentru bravură. Debutează la revista *Luceafărul* în 1919 cu schița

Linia întâi și colaborează la *Sburătorul*, *Viața românească*, *Hiena*. În 1921, împreună cu Cezar Petrescu și Adrian Maniu, întemeiază la Cluj revista *Gândirea*. În 1928 îi apar volumele de proză scurtă *La Grandiflora* și *Vedenia*. Începând cu anul 1930 îi apar romanele *Brațul Andromedei* (1930), *Rusoaica* (1933), *Femeia de ciocolată* (1933), *Zilele și nopțile unui student întârziat* (1934), *Donna Alba* (1935).

În stagiunea 1927-1928, la Teatrul Național din București i se joacă piesa *Pavilionul cu umbre*, iar după moartea sa prematură, în urma unei ftizii epuizante, revista *Gândirea* îi publică sub titlul *Cel din urmă roman*, un fragment din *Vămile văzduhului*, proiect pe care scriitorul îl vedea ca pe opera sa fundamentală.

gib mihăescu

femeia de ciocolată

Prăpastia aceea înfiorătoare avea pentru Negrișor ceva magnetic. De câte ori o vizita pe domnișoara Eleonora, simțea parcă o nevoie stranie să se apropie de fereastră și să-și lase jumătatea superioară a corpului deasupra abisului. Atunci un drăcușor începea să-l gâdile sub tălpi și-l făcea să salte când pe una, când pe alta. Uneori se ținea numai într-un deget de picior, iar mâinile împreunate îi cădeau de-a lungul zidului, de parcă ar fi fost gata să se arunce înot.

Numai domnișoara Eleonora putea să-l scoată din cadrul ferestrei. Îl găsea îndoit pe prichici și-l trăgea în-
apoi. De la un timp îl muștra doar că apuca să pornească într-acolo – și atunci el se mulțumea să arunce o privire furișă golului, pe care, de data asta, nu avea prilejul să-l adulmece până în fund. Domnișoara Eleonora chiar se cam supăra.

— Dar lasă odată, frate, fereastra aceea în pace. Ai să-ți rupi gâtul de asfalt!

Iar el zâmbea cu afectată modestie și o prevenea asigurător:

— Eu nu cad în prăpastie, decât dacă vreau.

Și când erau musafiri la dânsa, domnișoara Eleonora îl chema pe Negrișor de la fereastră. În afară de cazul în care printre aceștia se întâmpla să fie Modreanu. Lucru

curios! Modreanu era mai scund, mai slab, chiar pipernicit, și nici n-avea o figură cu adevărat frumoasă, așa cum era a lui Negrișor – cu pielița de fildeș, cu părul cenușiu și cu umbra verzuie a mustății rase sub nas. Modreanu avea, e drept, un cap bărbătesc, dar era așezat pe umeri și trup de copil. Însă avea o gură cam largă, încovoiată circumflex pe bărbie, și o limbă lungă și ascuțită ca deameleon. Lui Negrișor i se părea un arc cu o săgeată. Vorbea pe un ton galeș care nu putea fi decât prefăcut.

Când cineva nu-i împărtășea părerile sau îl întrerupea, vârful limbii lungi se repezea ca un ac de tăun. Cu multe lucruri văzute și nevăzute compara Negrișor gura și limba aceluia! El nu putea înțelege cum toți ascultătorii se prăpădesc de râs când Modreanu ia la rând pe vreunul dintre dâșii, cu toate că nimeni nu scăpa de vârful săgeților lui. Pentru Negrișor însă săgețile acestea nu erau înmuiate în niciun fel de duh.

Dar domnișoarei Eleonora îi plăcea mult să-l asculte și uita atunci cu totul de Negrișor, care se bălăbănea cu burta pe parmalâcul ferestrei, ca un călăreț de la circ ridicându-se pe spinarea unui cal în goană amețitoare.

Într-o zi, fiind la fereastră – căci domnișoara Eleonora era preocupată de Modreanu –, Negrișor descoperi în fundul abisului dreptunghiular și asfaltat un ferăstrău mecanic, care țipa sfâșietor. Un motor bufnea la răstimpuri egale prin răsuflătoare, iar oamenii, cu mâneci sumese până deasupra coatelor, ridicau bârnele groase și le așezau pe planșetă, împingându-le spre roata ce se învârtea atât de repede, că nu se putea vedea dintr-însa decât cercul pe care-l descria. Lemnele erau făcute

bucăți cât ai clipi cu ochii, iar dedesubt movila de făină creștea ca la moară.

Lucrul era interesant de văzut; însă ce nu putea suferi Negrișor era țipătul acela mecanic și asurzitor pe care-l scotea tăietoarea, ori de câte ori vreun lemn era apropiat de cercul fatal. Mai ales îl necăjea până la furie nesimțirea lemnului, care erau duse rînd pe rînd la supliciu: în locul țipătului lor îndreptățit de victime, țipa însuși călăul.

Negrișor privea uimit la voracitatea Molohului metalic. Și, cum i se întâmpla totdeauna când vedea ceva nou și izbitor, închipuirea lui se și grăbi să-l pună legat buștean pe scândura teribilei mașini. Mușchii feței zadarnic se forțau să dea drum strigătelor, căci o fâșie solid legată îi astupa gura. În schimb, la vederea mutrei lui speriate, înainte de a-l apuca în colți, ferăstroaia se puse să urle de bucurie strident, înfricoșător.

Negrișor se scutură de groază, însă tocmai atunci motorul începu să păcănească din ce în ce mai rar, apoi se potoli, roata se mai dădu peste cap de câteva ori și, arătându-și de-abia acuma dinții lungi și ascuțiți ca ai mistrețului, rămase nemișcată, sinistră ca un rânjet imobil.

Liberat de închipuire, Negrișor o contempla din înălțime cu îngrozită luare aminte. De câte ori nu văzuse el până acum astfel de ferăstraie; însă niciodată nu-i venise în gând să rămână dinainte-le, ca acei gură-cască de jos, care strânși grămadă urmăreau cum bicepșii lucrătorilor se contractă ridicând o tulpină.

Tulpina se lăsa greu, parcă împotrivindu-se; însă cu forțe îndoite, cu mari strigăte de obidă, tăietorii o așezară pe eșafod, ținând-o voinicește să nu scape cruntei

pedepse. Motorul prinse a păcăni din nou, iar oribila roată cu dinți porni să chirăie cu sălbatică veselie, pătrunzând crudă în măruntaiele lemnului.

Pentru întâia oară acum Negrișor se retrase singur de la fereastră, înfiorat. Dacă nu s-ar fi întâmplat în casa Modreanu, retragerea lui grabnică ar fi fost socotită ca un eveniment de seamă și ar fi fost primită cu aclamații. Așa însă, aproape neobservat, el se strecură din salonașul domnișoarei Eleonora și porni, ca de obicei când era întristat, pe drumuri lungi și încâlcite de mahalale depărtate.

Un gând amarnic îl obseda de când cu priveliștea ferăstroaiei. De atunci nu mai fusese la domnișoara Eleonora și hotărâse să nu se mai ducă. În nesfârșitele plimbări la marginea orașului, îi plăcea să-l vadă în închipuire pe Modreanu, legat butuc dinaintea dinților de metal. Îi plăceau mult ochii lui de copil, acum bulbucăți de groază, și limba lui de reptilă, jucându-se ca un gușter în gură și chirăind îngrozitor. Negrișor admira de sus, cu corpul cobiliță pe prichici. Iar domnișoara Eleonora îi dă neconținut zor: „Fugi, frate, de-acolo, că ai să-ți rupi gâtul.“

Însă gura lui lărgită de plăcere se strânge acum și fața i-a îngălbenit. Modreanu chirăie așa de fioros, că țipetele ajung până la Eleonora. El chiar strigă „Eleonora! Eleonora!“, iar Negrișor privește speriat la ea și numai când îi vede capul palid, umbrit de pălăria neagră-cafeenie a părului creț și vălmășit, urmărind cu luare aminte împunsăturile acului în pânda fină, întinsă pe gherghef; numai atunci își capătă curajul.

Ah, lucrătorii aceia cu mânecile sumese și cu brațe ca niște capete de odgoane din porturi! Ce mai așteaptă nemernicii?

— Cine țipă acolo așa de grozav? Întreabă Eleonora. Iar el:

— Ia nimic... un copil a fost lovit de altul... Nu-i interesant...

— Atunci, ce stai acolo?

Lucrătorii aștia se întrec cu gluma; au înconjurat eșafodul și stau în juru-i negri și râzând ca niște inchiziitori și parcă se îmbată de strigătele celui legat: Doamne, de Modreanu râd oare, sau de el, Negrișor, de nu mai încep?...

— Frate, cine chirăie așa?... Parcă m-ar striga pe mine.

Ah, în sfârșit; motorul a început. Mai tare, mai tare, motorule! Motorul bufnește înfundat și chirăiturile lui Modreanu sunt sorbite de bufnituri... Dar iată, mașina își ia avânt și urletul ei sinistru pornește triumfător. Ochii lui Modreanu s-au umflat să se spargă, iar limba de șarpe deodată a început să se întindă, așa cum ar crește o floare vrăjită, se întinde, se întinde, acum a ajuns la etajul al doilea.

Lucrătorii speriați împing bușteanul; chirăitul celui legat se contopește cu chirăitul mașinii și Negrișor răsuflă de ușurare. Limba începe să scadă. Însă iată, roata și-a încetinit mersul: i-au sărit câțiva dinți. Modreanu a scos o mână din legături... Ce trup afurisit!...

Lucrătorii împing din greu și roata țipă acum de durere. Și abia se învârtește, abia pătrunde în corpul de fier, din când în când îi mai sare câte un colț. E înfricoșată și ar da înapoi.

- Eleonora, Eleonora!...
- Cine mă strigă?
- Nimic, o părere...

Brațele împing cu deznădejde și s-au contractat mai rău ca fața lui Modreanu... Negrișor închide ochii. Oamenii strigă și asudă: „Hei... ruup.“ Roata țipă... motorul nu se lasă... Modreanu geme din ce în ce mai sugrumat.

- Doamne, dar ce e acolo... ah, Modreanu!...

Ea dă un țipăt sfâșietor și strigă pe fereastră cu toată puterea...

— Pentru numele lui Dumnezeu, dați-i drumul, pentru numele lui Dumnezeu, nu-l canoniți...

— Lasă-i, geme Negrișor strângând și mai puternic pleoapele... Lasă-i să sfârșească... e prea târziu...

Și-și închipuie pe domnișoara Eleonora făcând pași îngroziți spre fundul odăii, privindu-l uimită, înfricoșată, dezgustată: gâtul i se agită de parcă ar fi cuprins-o frigurile și nu nimerește cuvintele, cu care trebuie să-l strivească: „Tu, tu ai vrut-o...”

Dar Negrișor se apără strângând până la cea mai din urmă puțință pleoapele; ar strânge și urechile, dacă ar fi posibil; dar nu, urechile îi trebuie ca să prindă cu ele, de jos, scrâșnetul mașinii.

Atunci o mână moale se așază pe mâna lui. Negrișor tresare: un umăr cald se alătură de umărul lui.

Negrișor deschide ochii: din Modreanu n-au mai rămas decât două bucăți de lemn. Motorul s-a stricat, roata și-a pierdut jumătate din dinți, lucrătorii s-au lăsat jos unul lângă altul pe bordura trotoarului cu capul în palme, cu coatele pe genunchi, abătuți și deznădăjduiți.

Negrișor se înfige înfricoșat în umărul vecin, în umărul cald, care parcă-l ridică din această deprimare generală.

— Eleonora, domnișoară Eleonora, apleacă-te să vezi...

Ah... ce clipă... Ce clipă de miracol biblic... să-i strige Eleonorei:

— El nu mai este, el nu mai este, el a murit, uite-l în două...

Parcă era un semn, căci neconținut închipuirea asta barocă îi venea în minte. După ea, pleca întruna, disdimineată până în faptul serii, prin mahalale întortochiate și chiar dincolo de ele, pe câmpuri: căci numai pe acolo o găsea. Prietenii nu-l mai văzuseră de mult, domnișoara Eleonora la fel. Ea întrebasese pe toți despre dânsul, dar nimeni nu știuse să dea vreun răspuns.

Era un semn, cu siguranță. Dar dacă s-ar fi dus și ar fi văzut că totul nu-i decât o închipuire fadă, bolnăvicioasă, Dumnezeu ce s-ar fi putut întâmpla atunci! Dumnezeu, cum ar fi putut primi în piept acest brânci teribil al realității? Nu, trebuia să rămână cu această bizară închipuire, s-o adulmece pe drum, s-o fugărească pe câmpuri, până când ea singură se va destrăma încetul cu încetul, își va pierde conturul și culorile, va deveni vagă și translucidă, până când într-o bună dimineată nu va mai apărea deloc. Atunci va fi desigur pregătit să apară iarăși în fața domnișoarei Eleonora.

Rătăcea deci ca un câine vagabond oriunde-l duceau picioarele: nu avea, nu voia să aibă nicio alegere. Ocolea numai cu încăpățănare centrul orașului. I se întâmpla uneori să se oprească lângă un joc zgomotos de copii

mici, pe care-i privea lung și cu drag, scăldați în praful înșorit al mahalalei. Dar cum îi învăluia mai cu drag și mai cu luare aminte în luminile ochilor, descoperea îndată în trăsăturile vreunuia chipul lui Modreanu, poziția figurii lui în izbitor rudiment. Amețit, privea la vecin, dar și aceasta era o altă formă a aceluiași chip rău și nesuferit. Și toate capetele mici se întorceau atunci spre dânsul și-l prindeau între ascuțișuri reci de ochi răi și fascinatori, se înălțau spre el numeroase și lente, vărsând asupra-i flacăra limbilor subțiri și despicate, de parcă s-ar fi trezit pe neașteptate dinaintea unui cuib de vipere. Fugea îngrozit și se oprea hăt departe, ca să privească înapoi, dar atunci totul revenea la firesc și jocul copiilor continua de departe normal și străin de dânsul, ca și când nimic nu s-ar fi întâmplat, ca și când nici n-ar fi trecut pe lângă dânșii, și nici măcar nu le-ar fi întrerupt cât de puțin atenția încordată, cu oprirea lui prietenească, cu graba lui subită, fricoasă, insolită.

Își făcu de lucru, să bată mahalalele în căutarea cercurilor de copii în joc. O curiozitate stranie și fără domol îl mâna să găsească în mișuna capetelor de plozi, pe cel ce ar purta pe față pecetea pe care i-o pusese și lui Dumnezeu. Dar bătut drumurile degeaba: în tot orașul era cu neputință să dai de un Negrișor copil; în schimb, ah, în schimb Modreni, cât poștești!

Negrișor se simți străin și dușmănit de tot orașul din această cauză; pe urmă însă își aminti că raritățile nu sunt propriu-zis decât exemplare de lux. Dar asta tot nu-l determină să se reîntoarcă la domnișoara Eleonora.

Într-o seară, când mângâia un copil cu privire imensă și albastră, cu păr blond, cârlionțat, pe care ceata Modrenilor cu ochi de veveriță și cu capetele tunse de

soldați îl încălecaseră într-un colț pe furiș și-l ghiontiseră zdravăn, o femeie înaltă, cu piele oacheșă, se apropie să ia copilul. Negrișor tresări, căci femeia fără pălărie, dar bine îmbrăcată, semăna la culoare cu domnișoara Eleonora.

Se luă după dâșii, încurajat de privirile copilului, care întorcea neconținut capul spre salvatorul neașteptat. Femeia nu-și iuțea pasul, nu privea înapoi, dar în poartă se opri și-i surâse.

Trăgând apoi copilul în curte, îl lăsa și se puse pe fugă. Fustele se agitară, lăsând în răstimpuri să se întrevadă pulpele rotunde. Pe scara de piatră se opri iarăși și brusc ochii ei făcură semnul consacrat acceptării și poftirii. Pe urmă se aruncă înăuntru; dar Negrișor, care rămăsese nemișcat, îi văzu forma înnegrend perdeluțele din geamlâcul săliței.

Atunci pătrunse în curte: copilul, care stătea pe vine și era ocupat să toace cu o nuielușă o moviliță de glod uscat, întoarse capul spre dânsul, dar numai o clipă; pe urmă se porni cu și mai multă furie asupra grămezii de pământ. Negrișor se apropie de el și-l întrebă cum îl cheamă. Copilul aruncă repede o privire spre geamlâcul săliței, în dosul căruia pândea neconținut forma omească: zâmbi fără să răspundă și se puse pe fugă, mistuindu-se în tufișurile din fund. Ușa săliței se deschise dinăuntru și rămase astfel, invitându-l, fără ca nimeni să apară în cadrul ei.

Intră. Femeia îl întâmpină în dosul geamlâcului cu un râs prietenesc și de astă dată ușa se închise. Negrișor privi la râsul ei, dar numaidecât ochii îi rămaseră încleșați în decolteul brun, de unde porneau să se ascundă rădăcinile sânilor. Femeia îl îmbie pe ungurește:

- Teșek... teșek... paranciolni...¹
- Cum te cheamă? Întreabă Negrișor, cu glas sugrumat.
- Nem tudom...²
- Numele... numele... Roza, Ilona, Vilma... Hergi?...
- A, Șari...
- Nu știi chiar deloc românește...
- Pùtîn, pùtîn... vorbește... igen... puțin... Kici... no-ghion keveșet...³

Îl pofti într-un fel de salon, în camera de la stradă. Negrișor se apucă să-i explice că micii drăcușori din mână cărora îi scăpase copilul erau dușmanii lui firești, ca unii ce simțeau din instinct că el e de altă natură decât dânșii. O dușmănie surdă ce va dura toată viața, și care izbucnește numai când oamenii sunt copii, deci sălbatici, ori când se trezesc cu toții față-n față, în salonul vreunei domnișoare Eleonora.

Dar la amintirea domnișoarei Eleonora privirile lui se încleștară din nou de rădăcinile sânilor brunii. Șari ridică din umeri complet nedumerită... nu înțeleșese ce voise să spună el de copii, ba chiar întoarse vorba și se căznea cu româneasca ei șchioapă să-l ispitească înspre alte teme de vorbă, să afle ceva, mai ales, despre viața lui.

Dar vorbindu-i despre dânsul, fatal trebuia să-și cârmească vorbirea spre Modreanu, și spre rasa acestuia. Îi pomeni așadar despre ferăstroaică și despre domnișoa-

¹ „Poftim... poftim... poruncește...” (magh. în original).

² „Nu înțeleg...” (magh. în original).

³ „...Da... Puțin... foarte puțin...” (magh. în original).

ra Eleonora. Șari ridică iară din umerii ei negricioși. Cât despre Eleonora, ea crezu c-a ghicit numaidecât.

— Eleonore, logodnic, io, io... tudom...¹

Dar Negrișor, care nu putea suferi decât lucrurile lămurite, trebui să-i explice că, dacă n-ar fi fost Modreanu, fără îndoială că de mult s-ar fi terminat și cu logodna și poate s-ar fi făcut și nunta, dacă Eleonora n-ar mai fi așteptat câteva luni, să-și treacă doctoratul...

— Aste Modrean, își dădu cu părerea Șari, striche la logodna ta...

Și pentru că se înserase, ieși să dea de mâncare și să-și culce copilul. Când reveni, Negrișor tocmai era și el gata de plecare; îl găsi cercetând fotografiile din pereți și de pe scrinuri, majoritatea de oameni tineri și chipeși. Îl luă de mână și-l duse în fața portretului mare și colorat al unui ofițer în uniformă austriacă.

— Asta Elenore al meu... îi împărtăși ea cu nețărmurită duioșie. Apoi completă: Fost, fost... război... pierdut...

— Mort?...

— Nu știi nimic...

Ea mai dădu câteva lămuriri complementare pe ungurește, pe care Negrișor le primi cu înclinări din cap, după fiecare cuvânt, deși nu pricepea o boabă. Atunci Șari se avântă și începu să evoce cu gesturi largi, cu întinderi lascive, cu clipiri pătimașe, cu lovituri de picior în podea iubirea și trecutul ei, care, pe cât putea înțelege Negrișor, desigur doar din gesturi și din ungureasca ei cadențată și dulce, trebuie să fi fost nespus de vesel și focios.

— Tudom?

¹ „...Eu, eu... înțeleg...” (magh. în original).

— Tudom, tudom! Se așezase pe un scaun și asculta într-adevăr cu o plăcere negândit de mare această spovedanie, pe care o înțelegea de minune, cu toate că era făcută într-o limbă din care putea prinde numai trei vorbe la o sută. Iar în fața lui, Șari, care văzuse că desele lui aprobări nu corespund deloc cu sensul cuvintelor rostite, continua totuși să-i povestească doar inimii lui fericirea-i apusă, în graiul ei neînțeles, mișcată de propria-i cuvântare, cu glas din ce în ce mai tremurat, cu ochii din ce în ce mai umeziți...

Nu-l lăasă să plece, dispăru în săliță, pentru a se reîntoarce cu o față de masă albă, împăturită și un teanc de tacâmuri. Atunci el îi declară, punându-i degetul pe decolteu:

— Brun... negru... fekete¹... asta frumos... sep... place... așa are și Eleonora, la fel...

— Eleonore fekete?...

— Fekete...

— A... tudom...

Ea dădu din cap luminată și-și lasă obrazul spre dânsul: dar el nu pricepu că trebuie s-o sărute și privi neliștit pe masă, cu ce ar putea s-o servească...

Sunetul strident al soneriei îi făcu să tresară. Ea se ridică și dispăru în săliță... Negrișor auzi o voce tare, bărbătească, apoi șoapte; apoi zgomot de ușă, apoi nimic.

Și minutele trecură lungi. Strada asta era o adevărată pustietate: niciun pas nu răsuna pe caldarâmul trotuarului. În schimb minutele din perete băteau melodios în sonoritatea faianței. El le urmări atent câtăva vreme, cum sar din veșnicie și se cațără pe acul urcător,

¹ „Negru“ (magh. în original).

care le ridică cu hârâit surd. Apoi, când își împlineau viața, Negrișor auzea lămurit un țăcănit ușor și i se părea ca o suflare stingându-se pe lanțul coborâtor.

Își vârî mâinile în buzunare și începu să se plimbe prin odaie, ferind colțurile mesei. Iar minutele treceau, treceau; acum ele îl interesau mai mult ca fotografiile. Acelea barem, când erau vii, își duraseră o stăpânire mai îndelungată asupra acestor lucruri și asupra timpurilor în care sălășluiau. Dar minutele de față, cu vieți egale, tăiate la capete, ca surcelele, îl întristau cu ade-vărat. Ceasul bātu de câteva ori, Negrișor văzu că e zece, dar acum îl interesa nespus să vadă pe unde ar mai putea sui minutele noi când acul cel mare începe coborâșul. Desigur, pe brațul care se scurtează al lanțului; se învârtesc apoi printre roțițe, alunecă pe osia acelor și așteaptă în dosul cadranelor alb, ca sufletele înghemu-ite în fața marelui hiat al necuprinsului. Pe urmă, când ceasul le punctează cariera, câte unul începe să alunece spre vârful acului, ca un copil călare pe bârna unei cumpene ce-a pornit să se aplece spre negrul abis. Cu fiecare nou tic-tac se petrece câte o rostogolire. „Dar atunci care mai e bucuria lor de a exista, dacă n-au nici cel mai neînsemnat răgaz?” se întrebă în ciudat Negrișor. A, ba da, este una: aceea a sușului și-a așteptării în dosul albului cadran. De cum pornește legitimarea rostului fiecăreia, cumpăna bucuriei începe să se lase: viața de răspundere e, pentru toți și toate, același repede alunecuş. Deci toate bune și la locul lor, deci aidoma ca-n viața pământescă, dar Șari tot nu venea. Ea nu-și da seama câte capete noi de minute rostogolite sub secera intransigentă a timpului costă întârzierea ei.

Luminat de-o idee străfulgerătoare, Negrișor își scoase ceasul să-l controleze pe Einstein. Dacă minutarul ceasornicului lui era mai scurt decât al pendulei de faianță, nimic nu împiedeca minutele ceasornicului de buzunar să alunece pe cumpănă mai repede decât minutele ceasornicului din perete. Deci timpul era într-adevăr relativ. Și-l găsi cu adevărat relativ, dar tocmai contrariu de cum se aștepta: minutele alunecau mai încet pe minutarul ceasornicului său decât pe al celui din perete... Așadar, unul dintre ceasornice trebuia reparat. Iar Șari tot nu venea...

Însă Negrișor tot făcu o descoperire, încă nespus de importantă. La coborârea minutarului, mecanismul ceasului nu mai lăsa să se audă acel țăcănit displăcut care însoțea tic-tacul ritmic al ornicului. Rămânea deci să vadă dacă el avea să revie când minutarul va începe să urce din nou... Adică după ce se va împlini zece și jumătate. Dar până atunci poate venea Șari... Nu, iacă, de data asta, Negrișor ar fi dorit cu tot dinadinsul ca Șari să mai întârzie.

Ornicul punctă tare jumătatea și pe urmă minutarul începu să urce... Negrișor așteptă cu sufletul reținut... trecu un minut, trecură două... mai multe... și nimic...

— Stai, să înceapă urcușul adevărat! se îmbărbătă Negrișor.

Și iată, țăcănitul se auzi, pe urmă altul, pe urmă altul... În fiecare minut câte unul.

— Minutele au greutate! constată el luminat. Timpul are greutate. De ce nu, dacă și lumina are la rându-i.

Și o clipă se văzu cu mustăți și cu păr învârvorat à la Einstein, iar în altă clipă cu redingotă roșie, cu pantaloni scurți, ras, tras la față și cu perucă à la Newton.